

G. Središnja zajmovna blagajna

Kad imede u jednoj pokrajini više zajmovnih blagajnica, onda se sve mogu udružiti u središnju zajmovnu blagajnu, koja je osnovana na temelju ograničenog jamstva. To znači: Svako članstvo, koje želi biti članom u središnjoj zajmovnoj blagajni, mora jamčiti određenom svotom. N. pr.:

U selu V. postoji zajmovna blagajnica, pa se želi zadržati kod središnje zajmovne blagajne, mora kod ove jamčiti određenom svotom n. pr. sa 500 for.

Ovako dobiva ograničeno jamstvo, jer društvo u selu V. ne jamči sa članom svojim imetkom, već samo sa 500 for. Razlika dakle između središnje zajmovne blagajne i seoske jest u tomu, što članovi u prvoj jamče samo određenom svotom, dok u zadnjoj sa članom svojim imetkom.

Iz početka nailazile su središnje zajmovne blagajne na veliki odpor. Većina im je članova bila protivna, a kao razloge su navodjale: „Za to nam treba dobro uvježbanih činovnika i posebna zgrada, što stoji sve mnogo novaca“. Drugi su odgovarali: „Istina je, da čemo na to trošiti mnogo novaca, ali kad mogu druge banke plaćati svoje činovnike i stan, a pored toga imadu još velik dobitak, nemamo se ni mi čega bojati, tim manje, što kod nas članovi odbornici ne dobivaju nikakve plaće“. Ovdje moramo napomenuti, da članovi odbora nisu za svoj trud nagrađivani, nego moraju obnašati to mjesto za čast; jedino što se dozvoljava u ovim društvima je to, da može glavna skupština odrediti kakvu godišnju nagradu tajniku za njegov trud.

Nadalje su tvrdili: „Društva mogu biti neposredno u međusobnom saobraćaju i tako jedno drugo podpomagati. Zeli li koje društvo iznajmiti ili uzajmiti novaca, javi to u kakvom listu, pa je sve u redu, a tako nam netreba središnje zajmovne blagajne“.

Nu napokon radi lakhoće obraćanja novca prevladalo je mišljenje u prilog središnjih blagajna i u mnogim krajevima njihaju ustrojene.

Sve zadruge, koje su članovi središnje blagajnice, šalju ovoj sve prethodne svoje blagajne, a središnja blagajna opet ponudjuje onim zadrugama, koje su potrebne glavnice.

Tako se novac izjednačuje na najbrži i najkorisniji način za sve.

Središnja zajmovna blagajna obično je opet u svezi sa kojom bankom, za biti sigurna, da će moći uvijek odgovoriti svojim obvezama.

Središnja društva posudjuju začinjenim društvima potrebne svote ne u razmjeru njihova kapitala, već prema potrebnoj snazi njegovih zadruga.

Zaglavak.

Innde jošte nekotjih seljačkih zadruga, koje spadaju u isti red sa seoskim zajmovnim blagajnicama, a to su takozvane potrošne i privredne zadruge, ali o njima nećemo za sada ovdje govoriti, već se sada na koncu obraćamo k tebi, istarski svećenice i učitelju, kao narodnim apostolom.

Vi ste znani, da rukovodite ovakva društva, vi im morate biti duša, inače sve će ići zlo i naopako. Na vama mnogo leži, da se naš kmet podigne te postane svoj na svome.

Zajmovne blagajnice će podignuti seljaka iz crne biede i izbaciti ga lihvarskog „šijora“, koji ga već, u mnogih mjestih tako guši za grlo, da se čini, eno sad će izdahnuti dušu. Onie ču mu podati jakost, da odbaci od sebe zlobnog nametnika.

U kratko: Zajmovne blagajnice mogu postati za Istrana jaka klišurina, o koju će se razbijati svaka ljudja sila. To nam je bilo na duši i to rekosmo, uvjereni, da tim dobro radimo za svoj rod.

Brzjavaj „Naše Sloge“.

Pri zaključku lista dobismo iz Beča sljedeći brzjavaj:

Poljski klub i „slavenska narodna sveza“ potvrdili jedinstvo desnice. Niemci pod rukom snube Poljake na posebni savez. Victor Fuchs. Niemaec katolik izabran predsjednikom sa 246 glasova. Prvi podpredsjednik biti će biran sutra. Kandidat „naše sveze“ dr. Ferjančić. Drugi podpredsjednik biti će valjda pripušten lievici.

Filijalka

C. K. priv. austri. kreditnog zavoda za trgovinu i obrt u Trstu.

Novci za uplaćivanja.
U vrijednostih papirih na 30-dnevni rok od 2% do 3%
U pisarni na rime uz 11-dnevni rok od 2% do 3%
Na pisma, koja se moraju izplatiti u sadašnjih papirih, austrijske, vrijednosti, stupaju u krieptost nove takse 2% godišnje, to, odnosno 23. oktobra, u Napoleonskih na 30-dnevni rok od 2% do 3% godišnje.

Okružni odjel
U vrijednostih papirih 2% na svaku svotu. — U Napoleonskih bez kamata.

Doznačnice
na Beč, Prag, Peštu, Brno, Lavov, Tropaju, Rieku, kao takodjer za Zagreb, Arad, Bihelzu, Gablonz, Gradac, Sibinj, Inompt, Cjelovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz i Solingrad bez troška.

Kupnja i prodaja
vrijednostih, diviza, kao takodjer unovčenje kupona, protiv odbitku 1% provizije. Inkaso svih vrstipapiraj najumjerenijim uvjetil.

Predujmovi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente u Londonu, Parizu, Berlinu ili u drugih gradovih, provizija po jako umjerenih uvjetih. — Kreditna pisma na kojigod grad.

Uložci u pohranu.
Primaju se u pohranu vrednostni papiri, zlatni ili srebrni novac, inozemskih novca itd. — po pogodbi. Naša blagajna izplaćuje doznačnice talijanske narodne banke u talij. frankih ili pako po dnevnom tečaju.

Broj 1293.

OGLAS.

Jer su u Pazinu zaustavljeni sajmovi radi pomanjkanja dovoljnog prostora (sajmišta), raznio se oko glas, da nebudo obdržavan niti sajam „Šimunjia“ u Tinjanu.

Daje se ovim javno do znanja, da nije u tomu istine, nego da će se u Tinjanu obdržavati i ove godine navadni sajam utorka pred svetima apostoli Šimuna i Jude t. j. dne

24. oktobra.
Glavarstvo občine
Tinjan, 11. oktobra 1899.

Naeelnik:
Šime Defar.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
U PULI
prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.
Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede, kao takodjer pisaceg papira.
Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.
Sve tiskanice
za štedovna i zajmovna društva u obće
preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranica naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljezjuje takodjer knjige itd.

Brijac

Nikola Alaic
preporuča
svoju brijlačnicu
u Puli
na Fran. Josipovoj cesti 6
(tik kavane „Miramare“)

Oglas.
Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Herpeljah, Kozini te iz bližnje okolice svoju dobro obskrbljenu

prodavaonu sa manufakturnami
čestvinami i železnom

kao takodjer
trgovinu sa drvi razne vrste.

Ujedno se časti objaviti, da će u kratkom posjeti Pulu njegov putnik, te predložiti sl. občinstvu na izbor najnovije uzorke modne robe za gospodje i gospodin uz jeftine cijene.

Moleći, da bi se slučajne naručbe blagovolje nakloniti njegovomu putniku, preporučajuće se bilježiti u adresi, da se sa osobitim stovanjem

Jakob Klemenc
trgovac,
Via S. Antonio broj 1 u Trstu.

The Gresham,
engl. osiguravajuće društvo na život u Londonu
Aktiva društva do 31. decembra 1897 K 159.997.578 —
Godišnja uplata premija i interesa od postanka društva (1848) K 28.823.375 —
Izplaćeno na osiguranju i interesu od postanka društva (1848) K 343.860.067 —
U godini 1897 izdano je 7464 polica za glavnica K 67.331.351.91
Prospekti, cienici i u obće sve druge informacije šalju se bidadav, ako jih god pismeno, kod dolje imenovanoga zastupstva upila, koje dopisuje u svim jezicima.
Glavno zastupstvo u Trstu
Via del Teatro, N. 1, Tergestes, Scala IV.
Traže se svuda sposobni agenti i zastupnici.

Prsni čaj sa „Ucke Gore“
Izvrstni domaći lijek proti
kaslju, nahladi ili prsnom kataru, proti hrapavosti i promuklosti grla.
Cijena 25 novč.
Glasno skladište
Ljekarna L. Ghersetich,
Vojsko — Istra.
Dobiva se u svakoj ljekarnici.

G. Piccoli,
dvorski dobavljač
Njeg. Svet. pape Lava XIII.
Ljekarnicar pri angeliju
u Ljubljani
na Dunajski cesti
Željeznato vino.
Kemice analize odličnih strokovnjakah koji su u željeznom vinu izlaskarica Piccoli-a u Ljubljani uskic potvrdili navedeno mnoštvo željeza, jesu najboljim dokazom te pružaju najveće jamstvo za njegovo djelovanje. — Ovo vino je dobro za slabokrvne, nervozne te za osobe oslabljene usljed bolesti, za biljedn i koljezljivu djecu.
Cijena staklenki od pol litra i for.
Naručke se raznašije kretom pošt. postarima plaćaju naručitelji namt.